

 ПРОГРАМА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА	ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА BG16RFPR001-1.011 „ВНЕДРЯВАНЕ НА ИНОВАЦИИ В МСП НА ТЕРИТОРИЯТА НА МЕСТНИ ИНИЦИАТИВНИ ГРУПИ (МИГ)“ ПО ПКП 2021-2027	 Съфинансирано от Европейския съюз
---	---	---

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
Дата на разясненията от УО: 24.08.2026 г.			
18.	13.08.2026 г.	Здравейте, във връзка с въвеждане на подобрен бизнес процес и условието "По отношение на иновациите, свързани с подобрен бизнес процес, задължително следва да е налице една или повече от една нови функции на съответния бизнес процес, които значително се различават от тези на предишните бизнес процеси, въведени в организацията на дейността на предприятието.", какво се разбира под "нови функции на съответния бизнес процес"? Бихте ли могли да дадете пример? Благодаря Ви предварително!	По отношение на иновациите, свързани с подобрен бизнес процес, задължително следва да е налице една или повече от една нови функции на съответния бизнес процес, които значително се различават от тези на предишните бизнес процеси, въведени в организацията на дейността на предприятието. Под „нови функции на съответния бизнес процес“ се разбира въвеждането на съвсем нови за предприятието възможности в рамките на даден процес (качествена промяна в начина, по който процесът оперира и си взаимодейства с останалите звена). Например, преди внедряването, съответният бизнес процес притежава единствено функциите А и Б. След внедряването на иновацията, бизнес процесът придоби изцяло новата функция В, която позволява на предприятието да постигне конкретен нов резултат, което е физически невъзможно при старата организация на дейността. В допълнение, кандидатите <u>следва да обосноват</u> как внедряването по проекта иновация ще се реализира/използва в рамките на посочения код в раздел „Е-Декларации“, поле „Код на проекта по КИД-2025 на НСИ“ от Формуляра за кандидатстване, като за всеки проект иновацията в бизнес процесите (процесова иновация) следва да отговаря на посочените изисквания и съответно на спецификата в организацията на дейността на предприятието. Във връзка с горепосоченото, в случай на проекти, свързани с иновация в бизнес процесите, в раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване следва да е налице информация за нейния принос към стоките и/или услугите, които ще бъдат произвеждани/предлагани от предприятието в рамките на кода на икономическа дейност, за който е заявена подкрепа (раздел „Е-Декларации“, поле „Код на проекта по КИД-2025 на НСИ“ от Формуляра за кандидатстване). В раздел „План за изпълнение/дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване кандидатите трябва задължително да опишат как конкретните активи, заложили за придобиване в бюджета на проекта (раздел „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване), ще доведат до внедряването на иновация в бизнес процесите. Липсата на достатъчно обоснована информация, която да дава увереност

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			за спазване на посочените изисквания, ще бъде основание за премахване на разходите за съответните активи от бюджета на проекта. В допълнение, към момента на приключване на изпълнението на проекта иновацията трябва да бъде въведена в предприятието и при подаване на финалния отчет бенефициентът следва задължително да предостави доказателства в подкрепа на това, като за процесова иновация такива доказателства могат да бъдат: производствена документация, технологични отчети, протоколи за приключен етап от производството или за проведен качествен контрол (QA), спецификации, справки за произведена продукция или за количество отпадък, или за вложени суровини, или за времетраене на производствен цикъл, или за операция и т.н., според спецификата на внедряваната иновация. Отговорност на кандидата е, отчитайки спецификите както на извършваната от него дейност и отделните етапи/процеси от нея, така и тези на внедряваната по проекта иновация, да определи в кой бизнес процес е необходимо да се внедри иновация и да представи във Формуляра за кандидатстване необходимата информация и обосновка в потвърждение на избора си. По процедурата не е налице изискване внедряваната процесова иновация да се отнася до определен етап от процеса по производство на стоки/предоставяне на услуги, но е задължително същата да има принос към стоките и/или услугите, които ще бъдат произвеждани/предлагани от предприятието в рамките на кода на икономическа дейност, за който е заявена подкрепа (информация за посоченото следва задължително да бъде представена в раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване).
19.	13.08.2026 г.	Уважаеми госпожи и господа, Във връзка с процедура BG16RFPR001-1.011 „Внедряване на иновации в МСП на територията на местни инициативни групи (МИГ)“ моля за разяснение по т. 11.1, критерий 5 от Условието за кандидатстване. Предприятие има седалище, вписано в Търговския регистър, в гр. Велико Търново, но повече от 15 години разполага с основна	Кумулативното изпълнение на критерий 5) от т. 11.1 от УК е задължително условие за допустимост на кандидатите от територията на съответната МИГ и ще се проверява по служебен път съгласно данни от Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ към датата на кандидатстване (относно седалището), както и въз основа на данните, включени от страна на кандидатите в Годишните им отчети за дейността, подавани към НСИ и по-конкретно от приложение „Справка за предприятието“ и приложение „Справка за местните единици“ (относно извършването на дейност през определения период). Обстоятелството ще се проверява и в Списък на населените места с регистрация в Единния класификатор

 ПРОГРАМА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА	ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА BG16RFPR001-1.011 „ВНЕДРЯВАНЕ НА ИНОВАЦИИ В МСП НА ТЕРИТОРИЯТА НА МЕСТНИ ИНИЦИАТИВНИ ГРУПИ (МИГ)“ ПО ПКП 2021-2027	 Съфинансирано от Европейския съюз
---	---	---

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		складова и търговска база на територията на община Горна Оряховица, от която трайно осъществява съществена част от стопанската си дейност. Предприятието е извършвало икономическа дейност на тази територия и през 2023, 2024 и 2025 г., като това може да бъде доказано чрез съответните годишни отчети за дейността и данните за местните единици. Предвидените по проекта дейности също ще бъдат изпълнявани изцяло на територията на община Горна Оряховица. Моля да разясните дали такова предприятие е допустимо да кандидатства към МИГ Горна Оряховица, при положение че седалището му е в гр. Велико Търново, но основната му складова и търговска база е на територията на МИГ Горна Оряховица, дейността на тази територия се осъществява трайно повече от 15 години, включително през 2023, 2024 и 2025 г., и проектът ще се изпълнява изцяло на територията на същата МИГ. Благодаря предварително.	на административно-териториалните и териториални единици (ЕКАТТЕ), които влизат в обхвата на съответната територия на МИГ с одобрено допълващо финансиране по ПКП, посочени в <i>Приложение 5 към Условието за кандидатстване (УК)</i>. Обстоятелството, че кандидатът е заявил подкрепа за дейности, които ще бъдат осъществявани на тази територия, ще се проверя съгласно данни от Формуляра за кандидатстване на фазата на оценка на проектното предложение, а впоследствие по същество на фазата на изпълнение на проекта. На основа на горното към датата на кандидатстване седалището на кандидата следва да се намира в населено място на територията на МИГ съгласно Приложение 5 към УК. В случай че кандидатът не отговаря кумулативно на посочените изисквания по критерий 5) от т. 11.1 от УК (условието не са едновременно изпълнени за съответната МИГ към която се кандидатства за финансиране), ще бъде издадено Решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.
20.	14.08.2026 г.	Моля за разяснение относно допустимостта на кандидатите. Допустимо ли е средно предприятие, чието седалище, дейност и място на изпълнение на инвестицията се намират на територията на градска община, която попада в обхвата на МИГ, да кандидатства по процедурата?	Да, по процедурата е допустим кандидат средно предприятие, което има седалище, извършва дейност за периода 2023 г., 2024 г. и 2025 г. и е заявило подкрепа за дейности, които ще бъдат осъществявани на територията на населено място в градска община, включено в съответната територия на МИГ. Обръщаме внимание, че населеното място в градската община следва изрично да е <i>посочено в Приложение 5 Списък на населените места с регистрация в Единния класификатор на административно-териториалните и териториални единици (ЕКАТТЕ), които влизат в обхвата на съответната територия на МИГ с одобрено допълващо финансиране по ПКП.</i> Като задължително условие средно предприятие следва да е реализирало средногодишни нетни приходи от продажби за периода 2023, 2024 и 2025 финансови години $\geq$ 200 000 лева. При определянето на средногодишните нетни приходи от продажби за периода 2023 г., 2024 г. и 2025 г. се вземат предвид само

 ПРОГРАМА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА	ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА BG16RFPR001-1.011 „ВНЕДРЯВАНЕ НА ИНОВАЦИИ В МСП НА ТЕРИТОРИЯТА НА МЕСТНИ ИНИЦИАТИВНИ ГРУПИ (МИГ)“ ПО ПКП 2021-2027	 Съфинансирано от Европейския съюз
---	---	---

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			данните от индивидуалните Отчети за приходите и разходите за посочените години на кандидата, без да се отчитат данните на негови свързани предприятия и/или предприятия-партньори (ако има такива), послужили за определяне на категорията на предприятието-кандидат. Допълнително, следва да имате в предвид, че всички критерии за допустимост/недопустимост, посочени в Условиата за кандидатстване, се прилагат кумулативно.
21.	18.08.2026 г.	Уважаеми дами и господа, Моля за разяснение относно допустимостта на следните инвестиции, които предприятие, развиващо дейността си в сферата на хотелските услуги (къща за гости) предвижда да заложи в проектното си предложение: 1. Кухня Съгласно Условиата за кандидатстване, продуктова иновация е въвеждането на нова услуга, която предприятието до момента не е предоставяло. В случай че към момента на кандидатстване предприятието не разполага с професионална кухня и не предлага услуга по приготвяне и сервиране на храна за своите гости, а с проекта предвижда внедряване на нова услуга, свързана с приготвяне и предлагане на храна на място за настанените гости, правилно ли е да се счита, че внедряването на такава услуга представлява продуктова иновация по смисъла на процедурата? В тази връзка допустимо ли е като част от внедряването на тази продуктова иновация да бъдат включени разходи за професионално кухненско оборудване и кухненско обзавеждане	Едно от изискванията за допустимост на проектите по настоящата процедура е същите да са насочени към внедряване на поне една иновация, свързана с производство на нов или подобрен продукт (стока или услуга) или бизнес процес. В края на изпълнението на проекта, предприятията следва да внедрят поне една иновация, свързана с нови или значително подобрени продукти (стоки и/или услуги) и/или процеси, попадащи в тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г. (ИСИС 2021-2027): „Информатика и ИКТ“, „Мехатроника и микроелектроника“, „Индустрии за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии“, „Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии“ и „Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика“. Допълнително, по процедурата е допустимо да бъде внедрена повече от една иновация от предприятието (например съгласно представената в запитването информация – иновация, свързана с производство на нов продукт (услуга) или нов/подобрен бизнес процес за предоставяне на съответната хотелиерска услуга). 1. Внедряването на нова услуга, „свързана с приготвяне и предлагане на храна на място за настанените гости“ би могло да се разглежда като внедряване на нова продуктова иновация (услуга) в предприятието при спазване и на всички останали изисквания по процедурата. Допълнително, съгласно т. 14.2. „Допустими разходи“ от Условиата за кандидатстване, допустими са само разходи, които са пряко свързани с внедряването на поне една иновация на ниво предприятие, свързана с

 ПРОГРАМА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА	ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА BG16RFPR001-1.011 „ВНЕДРЯВАНЕ НА ИНОВАЦИИ В МСП НА ТЕРИТОРИЯТА НА МЕСТНИ ИНИЦИАТИВНИ ГРУПИ (МИГ)“ ПО ПКП 2021-2027	 Съфинансирано от Европейския съюз
---	---	---

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		(например конвектомат, шоков охладител, вакуум машина, хладилно оборудване, миялна машина, работни плотове, шкафове, стелажи, мивки и други), когато същите представляват необходима материална база за предоставянето на новата услуга, без да представляват сами по себе си иновативни активи? 2. SPA и Wellness Съгласно Условиата за кандидатстване, продуктова иновация е въвеждането на нова услуга, която предприятието до момента не е предоставяло, а процесова иновация – внедряването на нов или подобрен бизнес процес, който значително се различава от досегашните процеси на предприятието. В случай че проектът предвижда внедряване на нови SPA и wellness услуги, които към момента не се предлагат от предприятието, правилно ли е да се счита, че същите представляват продуктова иновация по смисъла на процедурата? Допустимо ли е като част от внедряването на тази продуктова иновация да бъдат включени разходи за закупуване на SPA оборудване (сауни, парни бани, джакузита, солни стаи, релакс съоръжения и други), когато оборудването е необходимо за предоставянето на новите услуги? Допустимо ли е едновременно с това проектът да включва внедряване на интелигентна система за управление на SPA зоната (автоматизиран контрол на достъпа, температурата, влажността, осветлението, вентилацията, управлението на отделните съоръжения и мониторинг на процесите), когато тази система въвежда нов бизнес процес по управление и експлоатация на SPA	производство на нов или подобрен продукт (стока или услуга) или бизнес процес. Водещо при определяне допустимостта на заявените разходи, съгласно т. 14.2. „Допустими разходи“ от Условиата за кандидатстване не е видът на съответния конкретен разход („например конвектомат, шоков охладител, вакуум машина, хладилно оборудване, миялна машина, работни плотове, шкафове, стелажи, мивки и други“), а дали същият е необходим за изпълнение на допустимата по процедурата дейност - внедряване на поне една иновация на ниво предприятие за производство на нов или подобрен продукт (стока или услуга) или бизнес процес. 2. Внедряването на нови SPA и wellness услуги, които до момента не са предлагани от предприятието-кандидат, както и внедряването на интелигентна система за управление на SPA зона (автоматизиран контрол на достъпа, температурата, влажността, осветлението, вентилацията, управлението на отделните съоръжения и мониторинг на процесите), би могло да се разглежда като внедряване на нова продуктова иновация (услуга) и нов бизнес процес (процесова иновация) в предприятието при спазване и на всички останали изисквания по процедурата. 3. Внедряването на системата за обслужване на гостите чрез дигитализация и автоматизация (self check-in, безконтактен достъп, мобилен ключ, централизирано управление на достъпа) би могло да се класифицира като внедряване на нов или подобрен бизнес процес в предприятието при спазване и на всички останали изисквания по процедурата. 4. Внедряването на специализиран софтуер за управление на хотелски процеси (PMS, Booking Engine) би могло да се класифицира като внедряване на нов или подобрен бизнес процес в предприятието при спазване и на всички останали изисквания по процедурата. Във връзка с горепосоченото (отговори по точки 2, 3 и 4), в случай на проекти, свързани с иновация в бизнес процесите, в раздел „Допълнителна информация

 ПРОГРАМА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА	ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА BG16RFPR001-1.011 „ВНЕДРЯВАНЕ НА ИНОВАЦИИ В МСП НА ТЕРИТОРИЯТА НА МЕСТНИ ИНИЦИАТИВНИ ГРУПИ (МИГ)“ ПО ПКП 2021-2027	 Съфинансирано от Европейския съюз
---	---	---

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		зоната, който до момента не е съществувал в предприятието, т.е. представлява процесова иновация? 3. Електронен достъп В случай че проектът предвижда внедряване на нов бизнес процес по обслужване на гостите чрез дигитализация и автоматизация (например self check-in, безконтактен достъп, мобилен ключ, централизирано управление на достъпа), правилно ли е да се счита, че същият представлява процесова иновация, доколкото въвежда нов начин за организация и предоставяне на услугата в предприятието? В тази връзка допустимо ли е като част от внедряването на процесовата иновация да бъдат включени електронни системи за контрол на достъпа, както и необходимите за тяхното функциониране врати, брави и друг хардуер? 4. Софтуер за онлайн резервации Съгласно Условието за кандидатстване, процесова иновация е внедряването на нов или подобрен бизнес процес, който значително се различава от досегашните процеси на предприятието. В случай че към момента на кандидатстване предприятието не използва специализиран софтуер за управление на резервации, наличности, ценообразуване и комуникация с клиентите, а проектът предвижда внедряване на такъв софтуер като част от цялостен нов процес по управление на туристическата дейност,	необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване следва да е налице информация за нейния принос към стоките и/или услугите, които ще бъдат произвеждани/предлагани от предприятието в рамките на кода на икономическа дейност, за който е заявена подкрепа (раздел „Е-Декларации“, поле „Код на проекта по КИД-2025 на НСИ“ от Формуляра за кандидатстване). В раздел „План за изпълнение/дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване кандидатите трябва задължително да опишат как конкретните активи, заложи за придобиване в бюджета на проекта (раздел „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване), ще доведат до внедряването на иновация в бизнес процесите. Липсата на достатъчно обоснована информация, която да дава увереност за спазване на посочените изисквания, ще бъде основание за премахване на разходите за съответните активи от бюджета на проекта. В допълнение, към момента на приключване на изпълнението на проекта иновацията трябва да бъде въведена в предприятието и при подаване на финалния отчет бенефициентът следва задължително да предостави доказателства в подкрепа на това, като за процесова иновация такива доказателства могат да бъдат: производствена документация, технологични отчети, протоколи за приключен етап от производството или за проведен качествен контрол (QA), спецификации, справки за произведена продукция или за количество отпадък, или за вложени суровини, или за времетраене на производствен цикъл, или за операция и т.н., според спецификата на внедряваната иновация. Допълнително, обръщаме внимание че критериите за допустимост/недопустимост, посочени в Условието за кандидатстване, относно кандидат, проектно предложение, дейности и разходи, се прилагат кумулативно, както и че по процедурата е допустимо кандидатът да заяви подкрепа само за една икономическа дейност, като четиризначният код на тази икономическа дейност (кодът на проекта) трябва задължително да бъде посочен в раздел „Е-декларации“, поле „Код на проекта по КИД-2025 на НСИ“ от Формуляра за кандидатстване. Кандидатите носят отговорност за правилното му определяне. Следва да обърнете внимание и на изискването, че в рамките на раздел „Финансова информация – кодове по измерения“, поле „Тематични области и приоритетни

 ПРОГРАМА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА	ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА BG16RFPR001-1.011 „ВНЕДРЯВАНЕ НА ИНОВАЦИИ В МСП НА ТЕРИТОРИЯТА НА МЕСТНИ ИНИЦИАТИВНИ ГРУПИ (МИГ)“ ПО ПКП 2021-2027	 Съфинансирано от Европейския съюз
---	--	---

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		правилно ли е да се счита, че това представлява процесова иновация по смисъла на процедурата? Допустимо ли е закупуването и внедряването на специализиран Property Management System (PMS), Booking Engine или друг специализиран софтуер за онлайн резервации, когато същият е основен елемент от внедрявания нов бизнес процес?	подобласти на ИСИС“ от Формуляра за кандидатстване, кандидатите следва да изберат ЕДИН от приложимите варианти (тематична област и свързана с нея подобласт), отчитайки спецификата на внедряваната по проекта иновация в предприятието. В случай че внедряваната по проекта иновация попада в повече от една област и/или подобласт на ИСИС 2021-2027, за целите на настоящата процедура, кандидатът следва да избере само една област и една подобласт на ИСИС като водеща. Оценката на допустимостта на разходите за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи, заложили в бюджета на проектните предложения, ще бъде извършвана съгласно стойностния праг на същественост за ДМА и ДНА, определен в счетоводната политика на кандидата, в случай че документът е представен към Формуляра за кандидатстване. Ако кандидатът не е представил счетоводна политика, стойностният праг на същественост ще се определя съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО). Обръщаме внимание, че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на Условието за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството на проектното предложение. Окончателно решение относно оценката на проектните предложения и допустимостта на заложените по тях разходи/дейности, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за предприятието и за проектното предложение.
22.	18.08.2026 г.	Здравейте, Във връзка с подготовката на проектно предложение по процедура BG16RFPR001-1.011, молим за разяснение относно допустимостта на разход за придобиване на нов телескопичен товарач, необходим за внедряване по проекта на нов бизнес процес в дейността на кандидата (специализирани строителни дейности, код по КИД-2025: 43.99). Машината е предвидено да се използва единствено в границите на конкретния строителен обект/площадка, за товарене, преместване и позициониране на тежки метални елементи,	Моля, запознайте се с отговор на въпрос № 7.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		строителни материали и конструкции. Не се предвижда машината да се движи по пътната мрежа — придвижването ѝ между отделни обекти на кандидата ще се осъществява чрез транспортиране с товарен автомобил-платформа, а домуването ѝ извън работно време ще бъде на декларираното в раздел „1. Основни данни“ на Формуляра за кандидатстване място на изпълнение на проекта. Машината не се регистрира в КАТ. Съгласно техническата спецификация на конкретния модел, същият разполага, наред с останалите работни характеристики, и със следните опции: дизелов двигател, максимална скорост при движение 40 км/ч, европейска тракторна хомологация, теглич с електроинсталация и стойка за регистрационен номер. С оглед на определенията за „пътно превозно средство“ и „моторно превозно средство“, посочени в Приложение 10 към Условието за кандидатстване (съгласно Закона за движението по пътищата), молим за становище: Обстоятелството, че конкретният модел притежава посочените по-горе опции (в т.ч. тракторна хомологация, теглич, стойка за регистрационен номер), означава ли само по себе си, че активът следва да се счита за „пътно“ или „моторно превозно средство“ по смисъла на Приложение 10, независимо от обосновката на кандидата, че активът няма да се използва за придвижване по пътната мрежа и няма да бъде регистриран в КАТ?	